

VITALITAT

Revista Olotina Literaria, científica y Administrativa

SETMANARI DEFENSOR DELS INTERESSOS DE LA COMARCA QUE NO ESTÁ ADHERIT NI AFILIAT A CAP PARTIT POLÍTIC

REDACCIÓ

Imprempta de Pere Aubert.—Carme 11,
Sant Bernat n.º 2

ADMINISTRACIÓ

Carrer de les Estiras n.º 8

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Regions ibéricas. any 5 ptas.
Extranger. id. 10 »
Nombre solt 10 cts.
id. a través. 20 »

NOTES:

Tota la correspondència te que dirigir-se al Administrador.
No's tornen els originals.
Els pagos son a la bestreta.
Dels treballs publicats ne-responen sos autors.

ANUNCIS, REMITITS, ESQUELES MORTUORIES A PREUS SEGONS TARIFA Y CONVENCIONALS.

De les obres que's rebien s'en donará compte y de les que s'en ens enviïn dos exemplars s'en farà la crítica.

D'HIGIENE

II

L'Ajuntament te la obligació de procurar que nostra població sia sana, proposant aquells plans y mides que creguin els tècnics, millors y més pràctics perquè aqueixa sanitat sia lo més prop possible del ideal.

Aquesta obligació, es la primera en importància y de les que no admeten cap excusa.

Està clar que el sol fet de ser regidor, no suposa ser entès en qüestions d'higiene, pero sempre suposa tenir sentit comú y bona voluntat, per encarregar a gent apte l'estudi de lo que convindria fer. De manera que mai l'ignorancia de coneixements especials pot excusar a una corporació el descuit en aquesta materia.

Tampoc es bona excusa la manca de diners—escepte en casos extraordinaris de grans flagells epidèmics—sempre tota població te prous elements per subvenir a n'aquestes necessitats.

Aquesta afirmació semblarà una ridícula a nostres hisendistes que esperats per no trovar més que trenyines en les caixes municipals, s'espremèn el cervell fent combinacions de cifres, ab el criteri raquític del que per por a deutes s'acolsa de gastar menys, quedantse ab gana, en lloc de bo y pensant en no gastar inutilment, procurar sempre fer els ingressos necessaris per una vida còmoda.

Aquest criteri magre de que están plens tots els recones de cala Ciutat, portat allà per tots els senyors Esteves contractats per les empreses de la *gent de be*, ha mort el crèdit municipal y ha fet impossible fins ara el pensar ab cap reforma d'urbanisació racional.

Per aixó encara que sembli no venir a tom y ab greu perill de que algu cregui que aném teixint llegendes hem de parlar d'aquest assumpte com a qüestió previa, perquè es ben cert que pel problema de la Higiene d'Olot, son necessaries dues coses avans que tot; diners y energia, com aném a veure tot seguit.

Les dues coses que més s'imposen perquè la

població sia neta, son abundancia d'aigua ab pressió suficient y bon desaigne, ab un bon plan de cloaques.

Aixó es necessari y's fa volentho fer; un emprèstid de moment per portarho a cap y obligar als propietaris a pagar cadahu ia seva part que li toqui.

Necessari y urgent es el destruir la bruticia actual; per aixó no calen gaires diners sino molta *energia*.

En aquest ram bo es que's prediqui, pro es millor y eficaç, que s'imposi, ab el càstic, l'obligació que tots tenim de no perjudicar al vehí.

Y arribant a aquí, Sr. Arcalde: esteu enterat de la feina que vos toca fer per posar una mica en ordre aquesta llibertat desenfrenada de la bruticia que campa per tot arreu?

No parlém de lo que's veu y sobretot se *sent*, pel sol de nostres carrers y plassas perquè ja sabem que teniu el ferm propòsit de millorar la neteja pública.

Lo més important no es lo del carrer sino lo de les cases que allà aont no hi ha un femer, hi ha una cria de tocinos, o gallines o conills o de tot plegat y jen quin estat! en un estat de desvergonyida y constant agressió a la salut pública.

Y per descobrir aquestes maravelles no cal pas que vos allunyeu cap als arrebals, aont s'hi trobaria de tot—ventura que l'aire y el sol se cuiden un bonic d'esmenar la deixadesa de propietaris y llogaters—fins en els carrers céntrics, en el mateix curs de les principals professons, en la part menys ventilada de la ciutat, ab cases sense sortida, sense llum y ab prou feines ab l'aire necessari per les persones que hi viuen.

Gosareu posarhi remei Sr. Arcalde, vos que teniu promés que en aquesta qüestió seriau inexorable? Jo vull creure que si, sino per altre rahó, perquè es cosa exclussiva de la Autoritat, fora de la incumbencia y jurisdicció de les majories, ja que aquestes no sabrian com fersho per deixar tanta bruticia sobre la taula.

Pero posat a ser franc, fins a la fi vull serne. Lo que vos demano, més que demano, denuncio en nom de la salut pública, s'ha demanat ja mol-

tes vegades y cap Arcalde ho ha fet cumplir. Un n'hi hagué que's prengué en sério la cosa y arribà joh meritissim patrici! a... fer una estadística molt rigurosa d'exacte, de tots els porcs (parlant ab perdó) que vivien en *família* y no recordo el total pero se que passaba de 400. Després ni aquell Arcalde ni els seus successors, han fet res més en aquest sentit, ni s'ha sapigut mai més la finalitat d'aquella estadística. Potser algun d'a la Historia ens ho dirá.

Altres franquesa encara, Sr. Arcalde; es molt facil que per cala Ciutat vos diguin que aixó no te remei, més no'ls cregueu pas, lo que no'n tindria fora el voler ser massa radical en els carrers extrems aont son casi cases de pagés, pero dins la ciutat si que's deu ser radical.

Ja hem quedat que ningú pot perjudicar a un altre en la seva salut y si algun fos prou salvatge per despreciar fins la seva propia, cal recordar que el suícidí també está prohibit.

Torném a dirho; si que hi confiém en vos Sr. Arcalde. Y si'ns robessiu les nostres esperances a més del desengany, ens donariau la feina d'acudir més amunt.

X.

XX

DEL TEATRE

Sembla que l'Ajuntament a proposta del Arcalde, está decidit a aprovar un dictamen en el que's proposa la creació d'una Junta autònoma formada de Regidors y veïns, que's cuidi de tot lo referent al teatre, a semblansa de la junta de Museo y de altres. Si realment es així's, felicitém al arcalde per proposarho, al Ajuntament per ferho seu y aprobarho, y felicitemnos tots per obtenirho. Creiém que la cosa es beneficiosa per la vida del nostre teatre, y demostra'l desitg de seguir una nova via.

Perque la vritat es que aquí, s'ha observat un fenomen especial en aquest punt. Al principi de haverhi teatre, quant hi actuava la companyia catalana, eran molts els olotins que hi anaven o hi estaven abonats, casi tants com forasters. Pe-